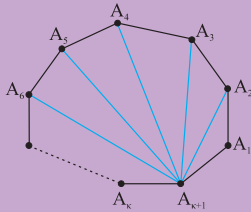

11^ο μάθημα

Επαγωγή

12^ο μάθημα

Διαιρετότητα

$v_2 \backslash v_1$	0	1
0	$v_1 \cdot v_2 = 0$ $v_1 - v_2 = 0$	$v_1 \cdot v_2 = 0$ $v_1 - v_2 = 1$
1	$v_1 \cdot v_2 = 0$ $v_1 - v_2 = -1$	$v_1 \cdot v_2 = 1$ $v_1 - v_2 = 0$

4^ο Κεφάλαιο

13^ο μάθημα

Ευκλείδεια διαίρεση

Z_0	Z_1
οι ακέραιοι με υπόλοιπο 0	οι ακέραιοι με υπόλοιπο 1
άρτιοι	περιττοί

Μαθηματική Επαγωγή

A. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο των προόδων έχει αποδειχθεί ότι ο ισχυρισμός

$$P(v): 1+2+3+\dots+v = \frac{v(v+1)}{2}, v \in \mathbb{N}^*$$

είναι αληθής (ως άθροισμα v πρώτων όρων αριθμητικής προόδου με $\alpha_1 = 1$ και $\omega = 1$) δηλαδή.

$$1 = \frac{1(1+1)}{2} \Leftrightarrow 1 = 1 \quad (\text{προφανές})$$

$$1+2 = \frac{2(2+1)}{2} \Leftrightarrow 3 = 3 \quad (\text{προφανές})$$

$$1+2+3 = \frac{3(3+1)}{2} \Leftrightarrow 6 = 6 \quad (\text{προφανές})$$

.....
.....

$$1+2+3+\dots+(v-1)+v = \frac{v(v+1)}{2} \quad (\text{ισχύει όπως έχει αποδειχθεί})$$

Ο παραπάνω ισχυρισμός $P(v)$ αν και επαληθεύεται από πάρα πολλές διαδοχικές τιμές του $v \in \mathbb{N}^*$ χωρίς την βοήθεια των προόδων δεν θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι ισχύει για κάθε $v \in \mathbb{N}^*$.

Γεννιέται λοιπόν η ανάγκη μιας μεθόδου που να αποδεικνύει την ισχύ ανάλογων ισχυρισμών $P(v)$ για κάθε τιμή του θετικού ακέραιου n ή για κάθε $v \geq v_0, v_0 \in \mathbb{N}^*$.

Η αποδεικτική αυτή μέθοδος λέγεται **μαθηματική ή τέλεια επαγωγή** και στηρίζεται στην λεγόμενη “αρχή της μαθηματικής επαγωγής” η οποία διατυπώνεται ως εξής:

Έστω $P(v)$ ένας ισχυρισμός που αναφέρεται στους θετικούς ακέραιους. Αν
α. ο ισχυρισμός είναι αληθής για τον ακέραιο 1 δηλαδή ο $P(1)$ είναι αληθής και
β. η αλήθεια του $P(v)$ συνεπάγεται την αλήθεια του $P(v+1)$ για κάθε v .
Τότε ο ισχυρισμός $P(v)$ αληθεύει για όλους τους θετικούς ακέραιους v .

Σε αρκετές περιπτώσεις η αλήθεια του ισχυρισμού $P(v)$ “ξεκινάει” από $v = v_0$, $v \in \mathbb{N}^*$ και $v_0 = 2$ ή $v_0 = 3$ ή ... οπότε επιβεβαιώνουμε την αλήθεια του ισχυρισμού για $v = 2$ ή $v = 3$ ή ... , ανάλογα .

Για παράδειγμα

α. Αν a ακέραιος με $a > 1$ ισχύει $a^v - 1 > v(a-1)$, για κάθε $v \geq 2$. Είναι φανερό ότι για $v = 1$ έχουμε

$$a^1 - 1 > 1(a-1) \Leftrightarrow a-1 > a-1 \text{ που δεν ισχύει.}$$

β. Ισχύει $\sqrt[v]{v} < \sqrt[3]{3}$, για κάθε $v \geq 4$.

Είναι φανερό ότι για $v = 1$ έχουμε $\sqrt[1]{1} < \sqrt[3]{3} \Leftrightarrow 1 < \sqrt[3]{3}$, που ισχύει

για $v = 2$ έχουμε $\sqrt[2]{2} < \sqrt[3]{3} \Leftrightarrow 2^3 < 3^2$, που ισχύει

για $v = 3$ έχουμε $\sqrt[3]{3} < \sqrt[3]{3}$, που δεν ισχύει

B. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Κατηγορία - Μέθοδος 1

Για την απόδειξη ισχυρισμού $P(v)$ που αναφέρεται σε ισότητα ακολουθούμε αυστηρά τα βήματα της επαγωγικής μεθόδου που προαναφέραμε.

Σχετική δυσκολία παρουσιάζεται στο “πέραςμα” από την αλήθεια του $P(v)$ στην αλήθεια του $P(v+1)$ διότι αρκετές φορές χρειάζονται κατάλληλοι μετασχηματισμοί (πρόσθεση, πολ/σμός, ...) ώστε να εμφανίσουμε την “μορφή” του $P(v+1)$.

Παράδειγμα 1

Να αποδείξετε ότι : **α.** $1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + v^2 = \frac{v(v+1)(2v+1)}{6}$, για κάθε $v \in \mathbb{N}^*$

$$\text{β. } 1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + v^3 = \left[\frac{v(v+1)}{2} \right]^2, \text{ για κάθε } v \in \mathbb{N}^*$$

Λύση

Έστω $P(v)$ η παραπάνω ισχυρισμοί:

α. • Για $v = 1$ έχουμε $1^2 = \frac{1(1+1)(2 \cdot 1 + 1)}{6} \Leftrightarrow 1 = 1$ δηλαδή ο $P(1)$ είναι αληθής.

- Δεχόμαστε ότι ο $P(v)$ είναι αληθής για τυχαίο $v \in \mathbb{N}^*$ δηλαδή :

$$1^2 + 2^2 + \dots + v^2 = \frac{v(v+1)(2v+1)}{6} \quad (I)$$

- Θα δείξουμε ότι και ο $P(v+1)$ είναι αληθής δηλαδή :

$$1^2 + 2^2 + \dots + (v+1)^2 = \frac{(v+1)((v+1)+1)(2(v+1)+1)}{6}$$

Έχουμε

$$1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + v^2 + (v+1)^2 = \frac{v(v+1)(2v+1)}{6} + (v+1)^2 = \quad (\text{λόγω της (I)})$$

$$\frac{v(v+1)(2v+1) + 6(v+1)^2}{6} = \frac{(v+1)[v(2v+1) + 6(v+1)]}{6} =$$

$$= \frac{(v+1)(2v^2 + v + 6v + 6)}{6} = \frac{(v+1)(2v^2 + 7v + 6)}{6} = \frac{(v+1)2\left(v + \frac{3}{2}\right)(v+2)}{6} =$$

$$\frac{(v+1)(2v+3)(v+2)}{6} = \frac{(v+1)[2(v+1)+1][v+1]}{6}.$$

Άρα η ισότητα αληθεύει για όλους τους θετικούς ακέραιους v .

β. • Για $v=1$ έχουμε $1^3 = \left[\frac{1(1+1)}{2}\right]^2 \Leftrightarrow 1=1$ που ισχύει.

- Δεχόμαστε ότι ο $P(v)$ είναι αληθής για $v \in \mathbb{N}^*$ δηλαδή

$$1^3 + 2^3 + \dots + v^3 = \left[\frac{v(v+1)}{2}\right]^2 \quad (I)$$

- Θα δείξουμε ότι και ο $P(v+1)$ είναι αληθής δηλαδή :

$$1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + v^3 + (v+1)^3 = \left[\frac{(v+1)[(v+1)+1]}{2}\right]^2$$

Έχουμε λόγω της (I) ότι $1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + v^3 = \left[\frac{v(v+1)}{2}\right]^2$

Έτσι: $1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + v^3 + (v+1)^3 = \left[\frac{v(v+1)}{2}\right]^2 + (v+1)^3 =$

$$\frac{v^2(v+1)^2}{4} + (v+1)^2(v+1) = \frac{v^2(v+1)^2 + 4(v+1)^2(v+1)}{4} =$$

$$\frac{(v+1)^2 (v^2 + 4(v+1))}{4} = \frac{(v+1)^2 (v^2 + 4v + 4)}{4} = \frac{(v+1)^2 (v+2)^2}{4}$$

$$\frac{(v+1)^2 ((v+1)+1)^2}{2^2} = \left[\frac{(v+1)((v+1)+1)}{2} \right]^2.$$

Άρα η ισότητα αληθεύει για όλους τους θετικούς ακέραιους v .

Παράδειγμα 2

Να δείξετε ότι το πλήθος των διαγωνίων ενός v -γώνου είναι $\delta_v = \frac{v(v-3)}{2}$ για κάθε $v \geq 4$.

Λύση

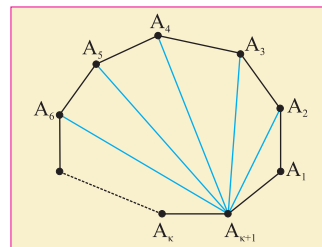
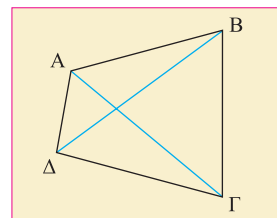
Έστω $P(v)$ ο παραπάνω ισχυρισμός.

- Για $v = 4$ έχουμε $\delta_4 = \frac{4(4-3)}{2} = 2$, που ισχύει.
- Δεχόμαστε ότι ισχύει για $v \in \mathbb{N}$ με $v > 4$, δηλαδή $\delta_v = \frac{v(v-3)}{2}$ οπότε ο $P(v)$ είναι αληθής.
- Θα δείξουμε ότι ισχύει για $v+1$ δηλαδή

$$\delta_{v+1} = \frac{(v+1)[(v+1)-3]}{2} = \frac{(v+1)(v-2)}{2}.$$

Πράγματι, αν A_{v+1} η τελευταία κορυφή του $(v+1)$ γώνου $A_1 A_2 \dots A_v A_{v+1}$ τότε όταν αυτή ενωθεί με τις υπόλοιπες κορυφές (εκτός της A_1 και της A_v) δημιουργεί $v-2$ διαγωνίους. Αν προσθέσουμε και τη διαγώνιο $A_1 A_v$ τότε το $(v+1)$ γωνο έχει $v-2+1 = v-1$ διαγωνίους περισσότερες από το v -γωνο. Έτσι έχουμε:

$$\delta_{v+1} = \delta_v + v - 1 = \frac{v(v-3)}{2} + v - 1 = \frac{v(v-3) + 2(v-1)}{2} = \frac{v^2 - v - 2}{2} = \frac{(v+1)(v-2)}{2}$$

Παράδειγμα 3

Να δείξετε ότι $2^{4^v} - 1 = \text{πολ}15$, για κάθε $v \geq 1$.

Λύση

Έστω $P(v)$ ο παραπάνω ισχυρισμός.

- Για $v = 1$ ισχύει $2^{4^1} - 1 = \text{πολ}15 \Leftrightarrow 15 = \text{πολ}15$, που ισχύει οπότε ο $P(1)$ είναι αληθής.
- Δεχόμαστε ότι ισχύει για $v \in \mathbb{N}^*$ δηλαδή $2^{4^v} - 1 = \text{πολ}15 (= 15\lambda)$, οπότε ο $P(v)$ είναι αληθής. Θα δείξουμε ότι ισχύει για $v+1$ δηλαδή $2^{4^{v+1}} - 1 = \text{πολ}15 (= 15\lambda)$, οπότε ο $P(v+1)$ είναι αληθής.

Είναι $2^{4(v+1)} - 1 = 2^{4v} \cdot 2^4 - 1 = 16 \cdot 2^{4v} - 1 = 16(15\lambda + 1) - 1 = 15 \cdot 16\lambda + 15 = 15(16\lambda + 1) = \text{πολ}15$

Κατηγορία - Μέθοδος 2

Για την απόδειξη ισχυρισμού $P(v)$ που αναφέρεται σε ανισότητα ακολουθούμε αυστηρά τα βήματα της επαγωγής που προαναφέραμε και η απόδειξη γίνεται σχετικά εύκολα (παράδειγμα 1) με ενίσχυση των ανισοτήτων.

Στην πορεία αυτή συχνά είναι πολύ χρήσιμη η μεταβατική ιδιότητα, δηλαδή Αν δεχθούμε ότι ισχύει η σχέση (δ): $P(v) > A$ και χρειάζεται να δείξουμε με αυτή την παραδοχή ότι $P(v+1) > B$, τότε αρκεί να δείξουμε ότι $A > B$ ή $\Gamma > B$, όπου Γ η μορφή του A από την επιτρεπτή επέμβαση στα μέλη της σχέσης (δ) ώστε το $P(v)$ να πάρει την μορφή $P(v+1)$. (Βλ. παράδειγμα 2).

Παράδειγμα 1

Να αποδείξετε ότι για κάθε θετικό ακέραιο $v \geq 4$, ισχύει $v! > 2^v$, όπου $v! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot v$.

Λύση

Έστω $P(v)$ η ανισότητα που θέλουμε να δείξουμε.

• Για $v = 4$ έχουμε $4! > 2^4 \Leftrightarrow 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 > 2^4 \Leftrightarrow 24 > 16$ δηλαδή ο $P(4)$ είναι αληθής.

• Δεχόμαστε ότι ο $P(v)$ είναι αληθής για τυχαίο $v \geq 4$, δηλαδή $v! > 2^v$ (δ).

• Θα δείξουμε ότι ο $P(v)$ ισχύει και για τον επόμενο φυσικό τον $v+1$, δηλαδή $(v+1)! > 2^{v+1}$ οπότε και ο $P(v+1)$ θα είναι αληθής.

Έχουμε λόγω της (δ)

$$v! > 2^v \text{ οπότε } v!(v+1) > 2^v (v+1) \text{ ή } (v+1)! > 2^v \cdot 2$$

(είναι $2 < v+1$ αφού $v \geq 4$) ή $(v+1)! > 2^{v+1}$. Άρα η ανισότητα αληθεύει για κάθε θετικό ακέραιο $v \geq 4$.

Παράδειγμα 2

α. Να δείξετε ότι $v^3 > 3v^2 + 3v + 1$, για κάθε ακέραιο $v \geq 4$.

β. Να δείξετε ότι $2^v > v^3$, για κάθε ακέραιο $v \geq 10$.

Λύση

α. Έστω $P(v)$ η ανισότητα που θέλουμε να δείξουμε.

• Για $v = 4$ έχουμε $4^3 > 3 \cdot 4^2 + 3 \cdot 4 + 1 \Leftrightarrow 64 > 61$, δηλαδή ο $P(4)$ είναι αληθής.

• Δεχόμαστε ότι ο $P(v)$ είναι αληθής για τυχαίο $v \geq 4$, δηλαδή $v^3 > 3v^2 + 3v + 1$ (δ)

• Θα δείξουμε ότι ο $P(v)$ ισχύει και για τον επόμενο φυσικό τον $v+1$, δηλαδή:

$$(v+1)^3 > 3(v+1)^2 + 3(v+1) + 1, \text{ οπότε και ο } P(v+1) \text{ θα είναι αληθής.}$$

Έχουμε λόγω της (δ) ότι $v^3 > 3v^2 + 3v + 1$ οπότε

$$v^3 + (3v^2 + 3v + 1) > 3v^2 + 3v + 1 + (3v^2 + 3v + 1) \Leftrightarrow (v+1)^3 > 2(3v^2 + 3v + 1).$$

Αρκεί να δείξουμε ότι $2(3v^2 + 3v + 1) > 3(v+1)^2 + 3(v+1) + 1 \Leftrightarrow$

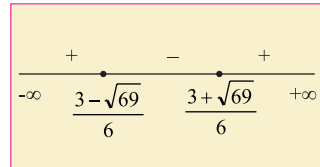
$$6v^2 + 6v + 2 > 3v^2 + 6v + 3 + 3v + 3 + 1 \Leftrightarrow 6v^2 + 6v + 2 > 3v^2 + 9v + 7 \Leftrightarrow 3v^2 - 3v - 5 > 0$$

Είναι $\Delta = (-3)^2 - 4 \cdot 3 \cdot (-5) = 69 > 0$ οπότε $v_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{69}}{6}$.

Η συμπεριφορά του $3v^2 - 3v - 5$ φαίνεται στο σχήμα

και φανερά για $v \geq 4$ είναι $3v^2 - 3v - 5 > 0$.

Άρα η ανισότητα είναι αληθής για όλους τους θετικούς ακέραιους v με $v \geq 4$.

β. Έστω $P(v)$ η ανισότητα που θέλουμε να δείξουμε:

- Για $v = 10$ έχουμε $2^{10} > 10^3 \Leftrightarrow 1024 > 1000$ δηλαδή ο $P(10)$ είναι αληθής.

- Δεχόμαστε ότι ισχύει για $v \in \mathbb{N}$ δηλαδή $2^v > v^3$ (δ) οπότε ο $P(v)$ είναι αληθής και

- Θα δείξουμε με την παραδοχή αυτή ότι ισχύει για $v + 1$ δηλαδή $2^{v+1} > (v+1)^3$ οπότε ο $P(v+1)$ είναι αληθής.

Έχουμε λόγω της (δ) ότι $2^v > v^3$ οπότε $2^v \cdot 2 > v^3 \cdot 2$ δηλαδή $2^{v+1} > 2v^3$.

Αρκεί να δείξουμε ότι $2v^3 > (v+1)^3 \Leftrightarrow 2v^3 > v^3 + 3v^2 + 3v + 1 \Leftrightarrow v^3 > 3v^2 + 3v + 1$ το οποίο ισχύει λόγω του α. ερωτήματος.

Άρα η ανισότητα αληθεύει για όλους τους θετικούς ακέραιους v με $v \geq 10$.

Γ. ΛΥΜΕΝΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1

Να δείξετε ότι για κάθε φυσικό αριθμό $v \geq 2$ ισχύει:

$$2 \cdot 2^1 + 3 \cdot 2^2 + 4 \cdot 2^3 + \dots + v \cdot 2^{(v-1)} = (v-1) \cdot 2^v$$

Λύση

- Για $v = 2$: $2 \cdot 2^1 = (2-1) \cdot 2^2 \Leftrightarrow 4 = 4$ ισχύει.

- Έστω ότι ισχύει για τυχαίο $v \geq 2$: $2 \cdot 2^1 + 3 \cdot 2^2 + 4 \cdot 2^3 + \dots + v \cdot 2^{v-1} = (v-1) \cdot 2^v$ (1)

- Θα δείξουμε ότι ισχύει και για τον επόμενο φυσικό τον $v + 1$:

$$2 \cdot 2^1 + 3 \cdot 2^2 + 4 \cdot 2^3 + \dots + (v+1) \cdot 2^v = v \cdot 2^{v+1} \quad (2)$$

Παίρνουμε το πρώτο μέλος της (2)

$$2 \cdot 2^1 + 3 \cdot 2^2 + 4 \cdot 2^3 + \dots + (v+1) \cdot 2^v = 2 \cdot 2^1 + 3 \cdot 2^2 + 4 \cdot 2^3 + \dots + v \cdot 2^{v-1} + (v+1) \cdot 2^v =$$

$$(v-1) \cdot 2^v + (v+1) \cdot 2^v = (v-1+v+1) \cdot 2^v = 2v \cdot 2^v = v \cdot 2^{v+1}. \text{ Άρα ισχύει για κάθε } v \geq 2.$$

Άσκηση 2

Να αποδείξετε ότι $3^v > v^3$, για κάθε φυσικό αριθμό $v \geq 4$.

Λύση

- Για $n = 4$: $3^4 > 4^3 \Leftrightarrow 81 > 64$, ισχύει
- Έστω ότι ισχύει για $n = k$: $3^k > k^3$ (1)
- Θα δείξουμε ότι ισχύει για $n = k+1$: $3^{k+1} > (k+1)^3$ (2)

Παίρνουμε το πρώτο μέλος της (2): $3^{k+1} = 3 \cdot 3^k \stackrel{(1)}{>} 3 \cdot k^3$ και αρκεί να δείξουμε ότι

$$3k^3 > (k+1)^3 \Leftrightarrow 3k^3 > k^3 + 3k^2 + 3k + 1 \Leftrightarrow 3k^3 - k^3 - 3k^2 - 3k - 1 > 0 \Leftrightarrow$$

$$2k^3 - 3k^2 - 3k - 1 > 0 \Leftrightarrow k(2k^2 - 3k - 3) - 1 > 0 \Leftrightarrow k[κ(2κ-3)-3]-1 > 0 \text{ ισχύει γιατί}$$

$$k \geq 4 \Leftrightarrow 2k \geq 8 \Leftrightarrow 2k - 3 \geq 5 \left. \vphantom{2k - 3 \geq 5} \right\} \begin{matrix} k(2k-3) \geq 20 \Leftrightarrow k(2k-3) - 3 \geq 17 \\ k \geq 4 \end{matrix}$$

$$k(2k-3) - 3 \geq 17 \left. \vphantom{k(2k-3) - 3 \geq 17} \right\} \begin{matrix} k[k(2k-3) - 3] \geq 68 \Leftrightarrow k[k(2k-3) - 3] - 1 \geq 67 \\ k \geq 4 \end{matrix}$$

Άρα ισχύει $3^{k+1} > (k+1)^3$, οπότε ισχύει για κάθε $n \geq 4$.

Παρατήρηση : Χρησιμοποιήσαμε το συμβολισμό $n = k$ και $n = k + 1$ που συνηθίζεται να αναφέρεται σε αρκετά βιβλία.

Άσκηση 3

Να αποδείξετε ότι για κάθε $n \in \mathbb{N}^*$ ισχύει: $2^n + 5^n + 7^n > 11n$.

Λύση

Για $n \geq 2$ είναι: $2^n = (1+1)^n > 1+n \cdot 1 = 1+n > n$

$$5^n = (1+4)^n > 1+n \cdot 4 = 1+4n > 4n$$

$$7^n = (1+6)^n > 1+n \cdot 6 = 1+6n > 6n$$

απ'όπου με πρόσθεση κατα μέλη προκύπτει:

$$2^n + 5^n + 7^n > n + 4n + 6n \Leftrightarrow 2^n + 5^n + 7^n > 11n$$

Για $n=1$ έχουμε: $2^1 + 5^1 + 7^1 > 11^1 \cdot 1 \Leftrightarrow 14 > 11$.

Ανισότητα Bernoulli

$$(1 + \alpha)^n > 1 + n\alpha$$

$\alpha > -1, \alpha \neq 0$
με $n \geq 2$

Άσκηση 4

Να δείξετε ότι για κάθε φυσικό αριθμό $n \geq 1$ ισχύει: $7^n > 7n - 1$

Λύση

- Για $n = 1$: $7^1 > 7 \cdot 1 - 1 \Leftrightarrow 7 > 6$, ισχύει

- Έστω ότι ισχύει για $n = k$: $7k > 7k - 1$ (1)

- Θα δείξουμε ότι ισχύει και για $n = k + 1$: $7^{k+1} > 7(k+1) - 1 \Leftrightarrow 7^{k+1} > 7k + 6$ (2)

Παίρνουμε το πρώτο μέλος της (2): $7^{κ+1} = 7 \cdot 7^κ > 7 \cdot (7κ-1) = 49κ-7$

αρκεί να δείξουμε ότι $49κ-7 > 7κ+6 \Leftrightarrow 42κ > 13 \Leftrightarrow κ > \frac{13}{42}$, που ισχύει αφού $κ \geq 1$

οπότε $7^{κ+1} > 49κ-7 > 7κ+6$ δηλαδή $7^{κ+1} > 7κ+6$. Άρα ισχύει για κάθε $κ \geq 1$.

Δ. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Να δείξετε ότι $\frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} + \dots + \frac{1}{2^v} = 1 - \frac{1}{2^v}$ για κάθε θετικό ακέραιο v .

2. Να δείξετε ότι

$$\alpha. 1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4 + \dots + v(v+1) = \frac{v(v+1)(v+2)}{3}$$

$$\beta. \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{v(v+1)} = \frac{v}{v+1}$$

$$\gamma. 1 \cdot 2^2 + 2 \cdot 3^2 + \dots + v(v+1)^2 = \frac{v(v+1)(v+2)(3v+5)}{12} \text{ για κάθε θετικό ακέραιο } v.$$

3. α. Να δείξετε ότι για κάθε θετικό ακέραιο v ισχύει $1^2 + 3^2 + 5^2 + \dots + (2v-1)^2 = \frac{v(4v^2-1)}{3}$.

β. Να υπολογίσετε τον φυσικό v ώστε $1^2 + 3^2 + 5^2 + \dots + (2v-1)^2 = 1330$.

4. Να δείξετε ότι $2^v > v^2$ για κάθε θετικό ακέραιο v με $v \geq 5$.

5. Να δείξετε ότι $\sqrt[3]{3} > \sqrt{v}$ για κάθε θετικό ακέραιο v με $v > 3$.

6. α. Αν a πραγματικός αριθμός με $-1 < a \neq 0$ να δείξετε ότι ισχύει $(1+a)^v > 1+va$ για κάθε θετικό ακέραιο v με $v \geq 2$. (ανισότητα Bernoulli)

$$\beta. \text{ Να δείξετε ότι } \quad \text{i. } \left(\frac{3}{2}\right)^v > 1 + \frac{v}{2}, \quad \text{ii. } \beta. 4^v > 1+3v,$$

$$\text{iii. } 7^v > 1+6v \text{ για κάθε θετικό ακέραιο } v \text{ με } v \geq 2.$$

7. α. Αν a ακέραιος αριθμός με $1 < a$ να δείξετε ότι ισχύει $a^n > 1 + n(a-1)$ για κάθε θετικό ακέραιο n με $n \geq 2$ (ανισότητα Tchebychef)
- β. Να δείξετε ότι
- i. $\left(\frac{3}{2}\right)^n - 1 > \frac{n}{2}$,
  - ii. $4^n - 1 > 3n$,
  - iii. $7^n - 1 > 6n$ για κάθε θετικό ακέραιο n με $n \geq 2$.
8. α. Αν a, β ακέραιοι αριθμοί με $a \neq \beta$ να δείξετε ότι $a^n - \beta^n = (a-\beta)(a^{n-1} + a^{n-2}\beta + \dots + a\beta^{n-2} + \beta^{n-1})$ για κάθε θετικό ακέραιο $n \geq 1$.
- β. Έστω οι διαφορετικοί μεταξύ τους θετικοί αριθμοί a, β με $a = 2 - \beta$.
Να δείξετε ότι $a^n > 2 - \beta^n$ για κάθε θετικό ακέραιο n με $n \geq 2$.
9. Οι πραγματικοί αριθμοί a, β, γ αποτελούν την υποτείνουσα και τις δύο κάθετες πλευρές ενός ορθογωνίου τριγώνου, αντίστοιχα. Να δείξετε ότι $a^n > \beta^n + \gamma^n$ για κάθε θετικό ακέραιο n με $n \geq 3$.

Ε. ΤΟ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟ ΘΕΜΑ

1. Να δείξετε ότι $2003^{2004} > 2004^{2003}$.

(Υπ: Να δείξετε ότι $n^{n+1} > (n+1)^n$ για κάθε φυσικό $n \geq 3$).

